

Zichtproblemen bij kinderen in 2020

Een toename van zichtproblemen bij kinderen tijdens corona?

Bij **myopie (bijziendheid)** ziet het kind voorwerpen of personen op afstand onscherp aangezien het oog te klein is. Myopie ontwikkelt zich voornamelijk tijdens de schooljaren en komt dus meer voor bij oudere kinderen en volwassenen dan bij jongere kinderen. **Myopie is de meest voorkomende oogafwijking bij adolescenten.** De oorzaak van myopie is complex; naast genetische factoren spelen ook omgevingsfactoren een rol, zoals weinig buiten spelen en veel dichtbij kijken (lezen, schermgebruik).

Recente studies uit China en Hong Kong tonen dat de prevalentie van myopie sterk is toegenomen bij jonge schoolgaande kinderen tijdens de lockdowns omwille van de covid-19 crisis^{1 2}. Gelijktijdig werd in Hong Kong ook een duidelijke afname van buitenschoolactiviteiten en een toename van schermtijd vastgesteld, die beiden een rol spelen in de ontwikkeling van myopie bij kinderen. Uit een enquête van Medianest bleek dat de schermtijd ook bij ons nog verder is toegenomen thuis tijdens corona^{3 4}. We kunnen dus vrezen voor een gelijkaardige toename van myopie, en eventueel ook andere zichtproblemen, bij kinderen in België. Tegelijkertijd is waarschijnlijk een groot deel van de screenings op zichtproblemen van kinderen uitgesteld moeten worden tijdens bepaalde periodes in 2020.

Een duidelijk uitstel van de behandeling van zichtproblemen in 2020

We beschrijven hier de evolutie tussen 2015 en 2020 van het maandelijks aantal contacten met de oftalmoloog en van de maandelijks terugbetalingen voor brillenglazen en monturen bij 6-17-jarige kinderen die lid zijn van de Onafhankelijke Ziekenfondsen. Dit geeft ons een idee van de impact van de coronacrisis op het uitstel van zorgen gerelateerd aan zichtproblemen. In 2020 waren er 348,140 6-17-jarige aangesloten bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen (+1.8% sinds 2015).

14% van de kinderen die aangesloten zijn bij de Onafhankelijke Ziekenfondsen dragen een bril en 28% gaat regelmatig op consultatie bij de oftalmoloog⁵. Tijdens de eerste lockdown (maart – mei 2020) was er een sterk uitstel of afstel van zorgen: in de periode maart-mei 2020 nam het aantal contacten met een oftalmoloog af met 53% vergeleken met dezelfde maanden in 2015-2019 (figuur 1) en het aantal terugbetalingen voor brillenglazen en monturen nam af met 61.0% (figuur 2). In de daaropvolgende maanden zien we wel enigszins een inhaalbeweging. Voor heel 2020 vergeleken met 2015-2019 zien we toch nog beduidend minder contacten met de oftalmoloog (-9.5%) en terugbetalingen voor brillenglazen en monturen (-13.6%). Gegeven dat kinderen waarschijnlijk meer met oogproblemen (myopie) te maken hadden omwille van de lockdowns kunnen we van verontrustende resultaten spreken.

¹ X. Zhang et al., "Myopia incidence and lifestyle changes among school children during the COVID-19 pandemic: a population-based prospective study," Br. J. Ophthalmol., p. bjophthalmol-2021-319307, Jul. 2021

² J. Wang et al., "Progression of Myopia in School-Aged Children After COVID-19 Home Confinement.," JAMA Ophthalmol., vol. 139, no. 3, pp. 293–300, Mar. 2021.

³ Medianest: <https://www.medianest.be/coronaonderzoek>

⁴ Onafhankelijke Ziekenfondsen: Schermtijd kinderen en jongeren is toegenomen <https://www.mloz.be/nl/content/schermtijd-kinderen-en-jongeren-toegenomen>

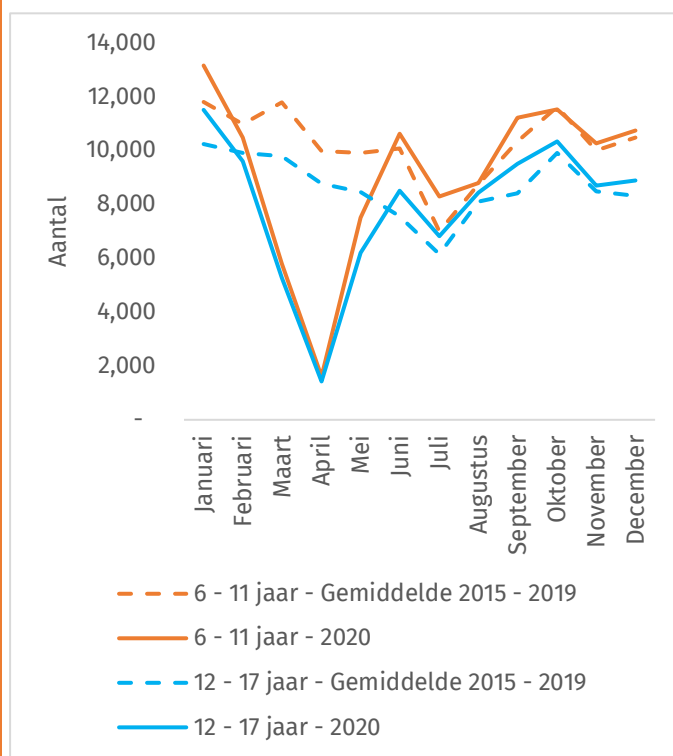
⁵ Onafhankelijke Ziekenfondsen: Zichtproblemen bij kinderen

Het uitstel van contacten met de oftalmoloog kan tot een vertraagde detectie van zichtproblemen leiden en dus tot ernstigere problemen later. Ook het uitstellen van de aankoop/vernieuwing van brillenglazen kan tot verdere oogschade leiden.

Het belang van preventieve maatregelen en de regelmatige opvolging van kinderen

De Onafhankelijke Ziekenfondsen willen dan ook nogmaals het belang van preventieve maatregelen benadrukken die kunnen helpen (de verergering van) myopie tegen te gaan zoals buitenactiviteiten en het verminderen van nabijwerk (schermen, schoolwerk). Daarnaast willen we ook het belang van de regelmatige opvolging van het kind benadrukken, zowel op school, thuis als door de behandelende zorgverleners. Uitstel van screening of zorgen mag niet tot afstel leiden.

Figuur 1 Aantal contacten met een oftalmoloog

Figuur 2: Aantal terugbetalingen voor brillenglazen en monturen

